טראנספר זוחל

ד' היה להסתכל בעיתוני ישראל ביום השני, ה־4 בינואר 1988, כדי לדעת כי מדינת־ישראל נתונה במילחמה.

● **הארץ** כלל בעמודו הראשון את הידיעות הבאות: „ערביה בת 25 נהרגה מירי חייל צה"ל בצפון יהודה ושומרון" (ראה העם). הידיעה היתה מלווה בתמונת הנרצחת ותמונת ההפגנה שהתלקחה בעיקבות המעשה. „מחבלים ואזרחים נהרגו בהפצצות של חיל־האוויר בלבנון בשבת." הידיעה היתה מלווה בתמונה מהרידה, שפורסמה ב־כל העולם: גופת תינוק שנהרג על־ידי הפצצות, יחד עם מישפחתו. „סימני שאלה", מאמר־פרשנות על שיטת הפצצת־הלילה שנוסתה במיקרה זה, ושגרמה בהכרח לריבוי הקורבנות האזרחיים. „צוות־נירוש ראשונים מאז המהומות בשטחים. שולח יפה לשמיר: אל תגרשו".

חוץ מזה הכיל העמוד הראשון של הארץ ידיעה על קבלת התקציב, שבו קוצצו כל השרותים החברתיים כדי לממן את מאמץ־המילחמה. ידיעה אחרת: „שר־ההסברה העיראקי: במילחמה מה רבנאנו נסיון קרבי רב, וזה מסוכן לישראל." רק שתי ידיעות בכל העמוד היה מוקדשות לנושאים אחרים: ייקור החשמל וביקושים בבורסה.

● **ידיעות אחרונות** כלל בעמוד הראשון את הכותרות הבאות: „חשש לחידוש המהומות אחרי הרינת הצעירה מירי חייל צה"ל", „בליווייית תצלומים של מפגינים באל־רמה, אחרי ההרג, ושל חייל היורה רימון־גאז", וכן תצלום ציבעוני של מפגין רעול־פנים באל־ראם, כשבידו האחת „רגל אש"ף" ובידו השניה אבן גדולה. „גל של בי־קורת בארצות־הברית על החלטת ישראל לנרש חמישה." חוץ מזה כלל העמוד רק ידיעה על ייקור הלחם ועל קבלת התקציב.

● **חדשות** כלל בעמודו הראשון את הכותרות הבאות: „מתיחות בשטחים אחרי הרינת הצעירים מאל־רם וצווי הגירוש", „בליווייית תצלום של מפגינים מירידי־אבנים אחרי המיקרה ותמונת ההרוגה. „9 יגורשו, עוד 8 בדרך. ישראל למיתקפת הסברה". „29 והרנו בהפצצת חיל־האוויר בלבנון. נ'ברי'ל: זה יזכה לנמול מתאים". „ראל: (שר־המדינה המצרי בוטרוס בוטרוס־ע'אלי): אתם מפרים את אמנת ז'נבה".

כל שאר כלי־התיקשורת המודפסים והאלקטרוניים הביאו את אותן הידיעות.

הגירושים הם טראנספר בקימעונות. אחריהם יבוא בהכרח גירוש בסיטונות

מי שסבר כי מה שקרה בשבועיים האחרונים של 1987 היה התלקחות מיקרית וחולפת, וכי לאחר מכן תחזור ישראל לשיגרה הקודמת, טעה. ישראל שקועה עתה במילחמה, וזו שולטת על כל מעשיה ומחרליה, תוגעת לכל תחומי־חייה.

כול פני המציאות הזאת, פעלה הממשלה — ובעיקר שר־הביטחון, יצחק רבין — ה„מרתיע" ביותר, שזהו העונש הכבד ביותר, שזה יביא לקץ ה„התפרעויות" ב„שטחים" על־ידי סילוק ה„מסיתים".

חוסר־ההגיון בדבר בולט לעין. כבר גורשו פלסטינים בעבר — ראשי־ציבור ופעילים מן השורה — ומעולם לא התקבל אף שמץ של ראייה לכך שזה „הרגיע" את הרוחות. סביר להניח כי התוצאה היא הפוכה: הגירוש מגביר את המרירות והשינאה, וממילא גם את הנכונות להפגין, להתקומם ולהצטרף לאירגוני־המחתרת.

כך זה היה כאשר השילטונות הבריטיים גירשו מן הארץ 251 „טרוריסטים" יהודיים, וביניהם יצחק יזרניצקי, שהפך לימים ראש־הממשלה יצחק שמיר. כך זה היה בכל מקום, שבה נוסתה שיטה זו.

אך אם אין בכך הרתעה, יש בכך עונש. גירוש פירושו קריעת אדם מבתו, ממישפחתו, מן הציבור שלו, ממולדתו ומכל מירקם־חייו. לאדם שאין לו נשמה של מהגר, ושמישפחתו חיה על אדמתה מדורי־דורות, זהו אכן עונש כבד.

התוצאה היא שכל מגורש הופך בנבר פעיל קיצוני במילחמה בישראל, מתוך אמונה שרק הבסת ישראל תאפשר לו לשוב למולדתו.

האכזריות של המעשה ברורה לכל, ועל כן הוא אסור על־פי החוק הבינלאומי, המתבטא באמנת־ז'נווה, שממשלת־ישראל מתכחשת לה רשמית מאז 1967.

להושיע. אלא במיקרים חריגים לגמרי, מכיוון שהוא כפוף לחוק. וכפי שהתפאר השבוע שימעון פרס, „אנחנו מפעילים את החוק הירדני, המאפשר גירוש".

התהליך כולו גובל בגיחוך, אחרי שהוכח כי חוקרי השב"כ — המספקים את החומר לרשויות — הפכו את השקר בבית־המישפט לנורמה מקובלת. לפני בית־המישפט אין חומר אחר. הוא נאלץ לסמוך על חוות־הדעת של אותם חוקרי השב"כ, ואולי גם על „הודאות" של העצירים, הנסחטות מהם על־ידי „לחץ גופני מתון" או לא־מתון.

טראנספר קימעונאי

מ דוע מתעקש יצחק רבין — שהוא ראש־הממשלה בכל הנוגע לשטחים הכבושים — על אמצעי דראקוני זה, הזוכה בגינוי העולם כולו, המחמיר את המצב ושאין בו תועלת כלשהי?

יש לכך כמה הסברים.

● רבין מוכרח לעשות משהו, כדי לקיים את יוקרתו כאיש קשוח ונוקשה. „קשיחות" זו גורמת לפופולאריותו הרבה בחוגים רחבים בארץ, בין השאר בקרב אוהדי מאיר כהנא, התחייה וה־ליכוד.

● דווקא מכיוון שכל העולם מתנגד לאמצעי זה, מאפשר הדבר לרבין

מי שסבר כי מה שקרה בשבועיים האחרונים של 1987 היה התלקחות מיקרית וחולפת, וכי לאחר מכן תחזור ישראל לשיגרה הקודמת, טעה. ישראל שקועה עתה במילחמה, וזו שולטת על כל מעשיה ומחרליה, תוגעת לכל תחומי־חייה.

כול פני המציאות הזאת, פעלה הממשלה — ובעיקר שר־הביטחון, יצחק רבין — על פי הכלל הישראלי: „אם זה לא הולך בכוח, השתמש ביותר כוח."

פעם היתה זאת בדיחה, היפוכה של חוכמה יהודית עתיקה. אך בדיחה זו הפכה בישראל של ראשית 1988 לציווי אכזרי. קוראים לו „היד הקשה". **שיאה של מדיניות זו, לפי שעה, הוא הגירוש.**

שמן על המדורה

כ ל המושלים הצבאיים של יש־ראל בעבר ובהווה גוייסו על־ידי מכונת־התעמולה הרשמית כדי להצדיק מעשה זה. נאמר כי זהו המעשה

ההחלטה הישראלית לגרש פלסטינים כבר גרמה לתגובה בינלאומית חריפה וכללית. שאליה הצטרפו גם ידידיה המושבעים ביותר של ישראל. הידיעה מוסיפה אל ההשפעה המצטברת של סלידה גוברת ממדיניות ישראל. המתפשטת כיום לא רק בעולם השלישי ובגוש הקומוניסטי, אלא גם באירופה המערבית, ואף בארצות־הברית.

אין שחר להודעה המרגיעה, שיש לכל מועמד־לגירוש הזכות לפנות לוועדה צבאית ולבית־המישפט הגבוה לצדק. לתהליך הזה אין שום משמעות. הוועדה הצבאית אינה אלא חלק ממנגנון־השילטון, המבצע את הגירוש. בית־המישפט העליון אינו יכול להפגין כי „אינו נכנע ללחצים", והדבר מקנה לו פופולאריות נוספת בציבור פרימיטיבי.

● אין באמתחתו של רבין אמצעי מרשים אחר. כמו כל המערכת, עומד רבין אובד־עצות מול ההתקוממות של הציבור הפלסטיני, מכיוון שהוא שולל מכל וכל (ויותר מכל אחר) את הפיתרון הסביר היחידי — הענקת זכות ההגדרה העצמית לציבור זה.

אולם יתכן מאוד כי מעבר לכל השיקולים האלה, ומתחת לסף ההכרה, קיימת עוד דחיפה לביצוע מדיניות של גירוש.

הגירוש הוא מעין „טראנספר זוחל". גירוש של יחידים,

(המשך בעמוד 39)

חזרה לתקופת־האבן

במדינה

העם האוטומאט הרצחני

צעירה בת 25 בביתה. ילד בורח. חייל אלמוני. מוות: ישראל 1988.

איש לא שמע את שמה של הניה אל־זוואנה, לפני שתצלומה התנוסס השבוע בעמודים הראשיים של עיתוני ישראל והעולם.

איש לא שמע על קיומו של הכפר אל־ראם בצפון־ירושלים, עד שעלה גם הוא השבוע לכותרות.

איש לא שמע — וכנראה גם לא ישמע — את שמו של חייל ישראלי אלמוני, שרצח השבוע את הניה האלמונית בכפר האלמוני.

הסיפור היה שיגרתי עד אימה. החייל רדף לבדו אחרי ילד מיידה־אבנים אל תוך הכפר. תוך כדי כך ירה אחריו באוויר. החייל הבחין כי הילד נכנס

קורבן אל־זוואנה
לא עוד „לא תרצח"

לבית מסויים. גם זה שיגרתי: כל בית פלסטיני פתוח כיום לפני כל ילד או מבוגר הנמלט מפני כוחות־הביטחון הישראליים.

הילד עלה למירפסת, שבו עסקו נשים בתליית־כביסה. שם תפס אותו החייל, שפרץ לבית. הוא היכה אותו מכות־רצח (גירסה א') או ירה בו כדור־גומי (גירסה ב'). הילד נפל או הופל מן המירפסת למטה, אל תוך מחסן. הנשים צעקו. החייל ירה מטווח קרוב בצעירה רווקה בת 25, בת המישפחה — הניה אל־זוואנה.

טירוף רצחני. האופי הברוטאלי של מעשה החייל היה כה גלוי וחשוף, עד כי גם צה"ל מיהר להתנער מן המעשה. החייל „חרג", כך מסתבר, „מן ההוראות."

אך התנערות זו היתה מן השפה אל החוץ. אי־אפשר היה להתנער מכך, כי כל אשר קרה בחודש האחרון מוביל למעשים כאלה של טירוף רצחני.

זה התחיל במורה־תיכון ישראלי מחבל־קטיף, מתנחל מזויין שרדף אחרי תלמידה לתוך בית־ספר, ירה בגבה והרג אותה. אותו מתנחל לא הואשם ברצח. הוא שוחרר בערבות, ונאמר שאולי ייאשם ב„הריגה".

אחר־כך זיכתה מערכת־השיפוט הצבאית חייל שרצח זקן מיקרי במהלך של הפגנת־ילדים. השופטים קיבלו את הטענה שהחייל פעל מתוך „אוטומטיזם", ועל כן לא היה אחראי למעשיו.

אחר־כך נהרגו 22 ילדים וילדות, צעירים וצעירות, זקנים וזקנות במהלך ההתקוממות ברצועה ובגדה, שפרצה בעיקבות תאונה שבה נהרגו ארבעה תושבי־עזה על־ידי סמי־טריילר ישראלי בשרות הצבא. בכל מהלך האירועים, שבהם נהרגו ה־22, לא נפצע אף חייל ישראלי אחד. אולם אף חייל אחד לא גונה על־ידי שילטונות צה"ל. ניתן טיהור מוחלט לכולם, על אף השוני הרב בין מיקרה למיקרה.

אחרי שרשרת זו של הרג, מוכרח חייל רגיל לקבל את הרושם שמותר להרוג, כי הדיבר „לא תרצח" אינו קיים עוד בצבא היהודי. הפקודות הרשמיות הכתובות אינן חלות עוד.

בין „אוטומטיזם" ל„הגנה עצמית", תופשי כל חייל להרוג ילד וזקן, אשה ונער.